

**UPPLANDS-BRO
KOMMUN**

Handlingar till
Trygghetsutskottets sammanträde
den 19 mars 2021

Kommunledningskontoret

Camilla Stark

Kommunledningskontoret

camilla.stark@upplands-bro.se

Datum

2021-03-04

Vår beteckning

KS 20/0649

Er beteckning

Trygghetsutskottet

Utveckling av handlingsplan mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck

Förslag till beslut

1. Trygghetsutskottet ger Kommundirektören i uppdrag att ta fram förslag på aktivitetsplaner med aktiviteter för att förebygga och motverka våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.
2. Trygghetsutskottet ger Kommundirektören i uppdrag att ta fram förslag på en uppdelning av befintlig ”Handlingsplan mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck” till en separat handlingsplan mot våld i nära relation, och en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Sammanfattning

Handlingsplanen mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck utvecklas genom att Kommundirektör med denna som underlag tar fram en separat handlingsplan mot våld i nära relation, och en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Detta mot bakgrund av karaktären av dessa former av våld och förtryck, som innehar likheter men också skillnader som behöver beaktas för ett effektivt och riktat förebyggande och motverkande arbete.

Handlingsplanen mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck vilar på omvärldsbevakning och en lokal kartläggning som utgör en god kunskapsgrund för ett lokalt arbete med dessa frågor. För att säkerställa att arbetet konkretiseras och att möjliggöra uppföljning, tar Kommundirektör fram en aktivitetsplan med aktiviteter för att förebygga och motverka våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Aktivitetsplanen följs upp årligen av Trygghetsutskottet.

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse den 4 mars 2021
- Handlingsplan mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck – antagen KF § 9, 17 februari 2021

Kommunledningskontoret

Ärendet

Handlingsplanen mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck utvecklas genom att Kommundirektör med denna som underlag tar fram en separat handlingsplan mot våld i nära relation, och en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Detta mot bakgrund av karaktären av dessa former av våld och förtryck, som innehar likheter men också skillnader som behöver beaktas för ett effektivt och riktat förebyggande och motverkande arbete.

Handlingsplanen mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck vilar på omvärldsbevakning och en lokal kartläggning som utgör en god kunskapsgrund för ett lokalt arbete med dessa frågor. För att säkerställa att arbetet konkretiseras och att möjliggöra uppföljning, tar Kommundirektör fram en aktivitetsplan med aktiviteter för att förebygga och motverka våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Aktivitetsplanerna ska genomföras i verksamheter inom flera av kommunens kontor och i samverkan mellan kontoren, samt i samverkan med andra viktiga aktörer såsom polis, kvinnojour, bostadsbolag och region.

Trygghets- och preventionsenheten/Kommunledningskontoret ansvarar för att samordna arbetet med och sammanställa aktivitetsplanen.

Aktivitetsplanen följs upp årligen av Trygghetsutskottet.

Barnperspektiv

Barn påverkas starkt av våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck, både våld riktat mot barnet självt och våld eller förtryck riktat mot andra i familjen eller i barnets närhet. I handlingsplanen beaktas barnperspektivet och i aktivitetsplanen kommer detta att beaktas inom alla områden, mot bakgrund av att alla barn har rätt att växa upp i frånvaro av våld.

**UPPLANDS-BRO
KOMMUN**

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontoret

Ida Texell

Kommundirektör

Camilla Stark

Enhetschef Trygghets- och
preventionsenheten

Beslut sänds till

- Kommundirektör

Datum
2021-03-04

Vår beteckning
KS 20/0649

3 (3)

Kommunledningskontoret

Trygghets- och säkerhetsavdelningen

Datum

2021-02-24

Rapport projekt Ett Bra Bro Bättre (Ebbbe)

KS 21/0165

Bakgrund till projektet

Bro är en tätort med socioekonomiska skillnader mellan invånare. Sedan 2015 identifieras området Finnsta i Bro av polisens Nationella Operativa Avdelning som ett socialt utsatt område. Här förekommer exempelvis kriminalitet, narkotika och våld, och många upplever en hög otrygghet.

Upplands-Bro strävar mot ett framtidsscenario där kommunen och andra aktörer genom en kombination av reaktiva och förebyggande insatser bidrar till en positiv samhällsutveckling för Bro.

Utifrån detta växte projektidén ”Ett Bra Bro Bättre” fram. Projektet ska bidra till att vända en negativ samhällsutveckling och öka trygghet genom att stärka den kollektiva förmågan och de boendes delaktighet i utvecklingen av deras bostadsområde.

Kommunens ordinarie verksamheter riktar sig till kommuninvånare på olika sätt, men det är sällan kommuninvånarna själva får stå för verksamheten på det sätt som projekt Ebbbe möjliggör. Genom projektet blir kommuninvånarna producenter, och kommunen får chans till ett långtgående samarbete med civilsamhället som annars kan vara svårt att etablera. Genom föreningen Systemskap i Bro (SiB) når kommunen den prioriterade målgruppen kvinnor i en bredare utsträckning, samt deras barn och familjer.

Med detta som bakgrund gjordes och beviljades 2019 en projektansökan till Leader Mälardalen.

Projektets uppbyggnad och mål

Projekt Ett Bra Bro Bättre (Ebbbe) inleddes september 2019 och pågår till september 2021. Projektet sker i samverkan mellan den Brobaserade föreningen Systemskap i Bro (SiB), Upplands-Bro kommun samt Leader (Lokalt Ledd Utveckling) Mälardalen, som till största del finansierar projektet. Pengarna kommer från EU:s Landsbygdsfond, Regionalfond och Socialfond, samt från svenska staten och från kommunerna i Leaderområdet. Leader

Mälardalen står för projektets personalkostnader och arbetskläder, kommunen står för övriga kringkostnader som bilkostnad (för att frakta material) och visst kontorsmaterial. Medel rekvireras löpande under projektets gång.

Projektet syftar i grunden till att öka trivsel och trygghet för boende Bro. De boende i Bro ska få förutsättningar att själva driva utvecklingen av det egna bostadsområdet. SiB som arbetar uppsökande i Bro skapar genom projektet forum för engagemang kring utvecklingsområden i Bro. Det handlar om att skapa en attraktiv och levande kommundel, och om att förebygga utanförskap genom att öka delaktigheten i lokalsamhället. Ebbbe har ett särskilt fokus på kvinnor som ska vara drivande i projektet och få ett större utrymme i det offentliga rummet. Då kvinnor är en särskilt prioriterad målgrupp i projektet riktar sig flera aktiviteter till just kvinnor, eller familjer med barn. Projektet syftar också till att utveckla en god lokal samverkan mellan aktörer.

Projekttiden är två år, där det första året handlat om att lägga grunden för verksamheten och genomföra aktiviteter, och det andra året handlar om att upprätthålla detta arbete samt att implementera metoder och säkerställa ett långsiktigt fortsatt arbete.

Inom ramen för projektet planeras att boende i Bro ska bli "värdar" med olika ansvarsområden runt sitt bostadsområde, som att exempelvis se efter odlingar, plocka skräp, hålla ordning i tvättstugan eller att vara ute och nattvandera. SiB har utvecklat ett koncept runt värdskapet med utbildningsmoment och diplomering, och har som målsättning att av detta forma ett nätverk benämnt "Navet".

Utöver värdskapet ska aktiviteter arrangeras och drivas i Bro. Bland dessa aktiviteter finns en mobil parklek som ska finnas i området och skapa meningsfulla aktiviteter för barn och deras familjer. Genom parkleken som plattform skapas förutom positiv aktivitet också förutsättningar till dialog och nätverkande för de boende.

Projektet följs upp månatligen genom styrgruppsmöten mellan kommun, SiB och en representant från Leader Mälardalen. Varje månad skickar SiB också en skriftlig rapport till kommunen.

Nulägesrapport

Projektet Ett Bra Bro Bättre (Ebbbe) inleddes med att under det första året lägga grunden för verksamhet och genomföra aktiviteter enligt plan när det gäller del av projektet som benämns "mobil parklek". Man skapar meningsfulla aktiviteter för barn och deras föräldrar och lägger grund för dialog och nätverkande för de boende i Bro.

Parkleken genomförs två gånger/vecka vid två olika platser i centrala Bro. Denna parklek är numera en etablerad del av vardagen i centrala Bro, och barn

och föräldrar är ofta på plats före aktivitetsledarna (Systemskap i Bro, SiB). Parkleken är välbesökt. Innan pandemin kom till Sverige var man uppe i 80 deltagare på onsdagarnas träffar. Då det ibland fortsatt är fler än 50 personer som vill delta i aktivitet är en utmaning att genomföra aktiviteter där man sprider ut deltagarna, utifrån rådande pandemi. Ett exempel är att man börjat med tipspromenader. Varje tillfälle har innehållit samtal, planerad aktivitet som tävlingar, lekar och möjlighet att låna leksaker.

Barnen och föräldrarna hittar till parkleken genom samtal och sociala medier som Facebook och Instagram.

En del äldre barn/yngre tonåringar stannar också gärna till vid parkleken på väg från skolan. Familjerna som besöker parkleken är oftast boende i närområdet (Råby, centrum, Finnsta). Många av de deltagande vuxna/föräldrarna är kvinnor och detta medför en ökning av kvinnors deltagande i det offentliga rummet.

Den mobila parkleken bidrar till trivsel och trygghet i centrala Bro under tiden för aktiviteten, det blir liv och rörelse och människor samlas kring positiv och främjande aktivitet. Besökarna hittar en kontaktyta med varandra. Många av de vuxna söker samtal med aktivitetsledarna kring exempelvis sin boendemiljö och livssituation.

När det gäller den andra delen av projektet, som fokuserar på värdskap i bostadsområden och det så kallade nätverket "Navet", så finns hinder längs vägen. Covid-19-pandemin har medfört svårigheter att samla människor och att uppmuntra människor att (fysiskt) möta och bistå andra. Många har varit intresserade men tagit tillbaka sina intresseanmälningar. Systemskap i Bro (SiB) ser över hur man kan omformulera och omstrukturera för att möjliggöra, såsom att utbilda i små grupper eller en och en.

Det finns också en oro hos de boende som SiB har kontakt med kring att man ska hamna "emellan" de boende och bostadsbolaget utan att ha någon egentlig makt att påverka. Detta kommer att ses över i dialog med bostadsbolaget, hur man kan skapa förutsättningar för de boende att bli områdesvärdar med ansvarsområden där man ges möjlighet att faktiskt påverka, etcetera. Arbetet med värdskap har således påbörjats men enbart på planerings- och dialogstadiet.

Ebbbe arrangerade under sommaren 2020 (11-18/6) tillsammans med Hyresgästföreningen och Upplands-Brohus "Sommar i Råby", sommarfritids och öppen verksamhet för barn, utifrån önskemål från föräldrar och barn. Det fanns en grupp med heldagsomsorg och en öppen verksamhet. Allt var kostnadsfritt för deltagare. Sommar i Råby anställde även tre sommarjobbade ungdomar från området. Ett femtiotal barn deltog på olika sätt i verksamheten.

Ebbbe har på initiativ av kommuninvånare stöttat i starten och driften av en föräldradriven tjejgrupp, #tivoli, för att öka flickors och kvinnors delaktighet, trivsel, trygghet och rörelseyta.

Projekt Ebbbe har också genomfört punktinsatser med barn och föräldrar, som exempelvis en större aktivitet vid skräpplockardagen 19/9. Efter samling i Bro centrum plockade man sig genom centrum, via Råbystigen, Örnstigen med avslut på Fasanstigen. Man plockade 60 påsar skräp och hamnade på topplistan för skräpplockare denna dag. På Fasanstigen grillades korv, bjöds på fika samt gratis hoppborg.

Ebbbe deltar i samverkansmöten med kommunen och många andra aktörer i Upplands-Bro kommun. Ebbbe har samverkat med flera olika aktörer, som exempelvis Hyresgästföreningar (vilka bland annat bidrar med livsmedel och lokal), Rädda Barnen Bro/Järfälla, Unga Örnar Bro och Håll Sverige rent.

Projektet följs fortsatt upp månatligen genom skriftliga rapporter och möten. Vid projektavslut kommer en slutrapport att formuleras och projektet utvärderas.

Kommunledningskontoret

Trygghets- och säkerhetsavdelningen

Datum

2021-02-23

Social hållbarhet och trygghet 2020

1. Bakgrund

Mot bakgrund av visionen ”Ett hållbart Upplands-Bro – kommunen som ger plats” och de övergripande målen, allra främst ”Hållbar hälsa och liv”, samt för 2020 ”Att stärka samhällets samlade förmåga för ett hållbart och tryggt Upplands-Bro” – ges utrymme till arbetet med social hållbarhet och trygghet.

Upplands-Bro kommun har under de senaste åren gjort en stor satsning på social hållbarhet, trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Så sent som 2019 grundades den enhet som har det kommunövergripande och preventiva ansvaret i frågorna, och som samordnar många av de områden som är av vikt för en trygg och säker kommun. Att som i Upplands-Bro ha en organisationsstruktur där dessa områden finns samlade upplevs som en framgångsfaktor och möjliggör en helhetssyn.

I arbetet med hållbarhetsfrågor är många perspektiv av vikt, och samverkan på både strategisk och operativ nivå är central för att nå framgång. Alla kontor bidrar, liksom viktiga aktörer utanför kommunens organisation.

Hur arbetet har sett ut och framförallt utvecklats under 2020 redovisas i denna rapport.

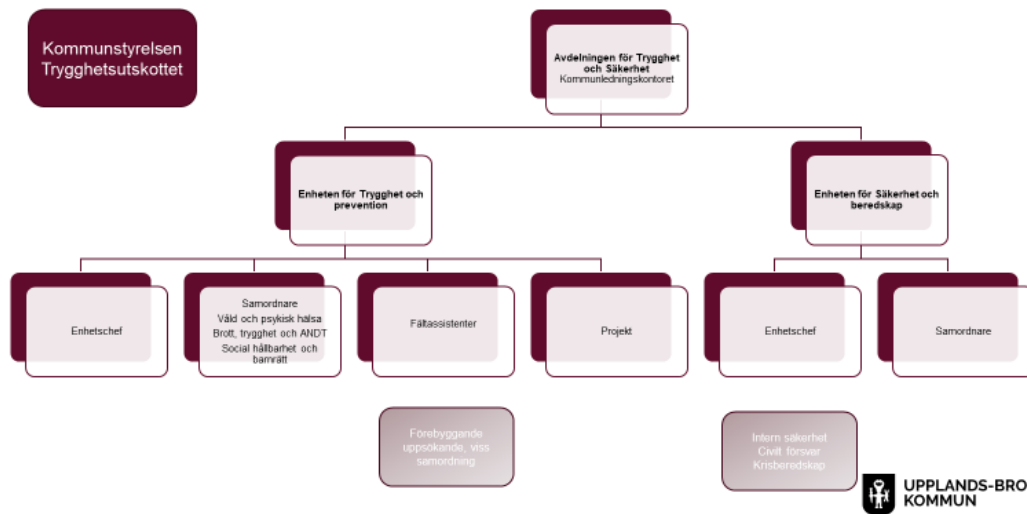
2. Organisation inom Kommunledningskontoret

2.1 Enheten för Trygghet och prevention.

Enhet för Trygghet och prevention har funnits sedan mitten av år 2019.

Enheten har det kommunövergripande och preventiva ansvaret i frågor som social hållbarhet, brott och trygghet, ANDT (Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak), våld, inflytande och delaktighet samt barnrätt/mänskliga rättigheter.

Enheten bestod till en början av en enhetschef, en samordnare och två projektanställda Brobyggare. I juni 2020 slogs enheten samman med Enheten för Säkerhet och beredskap (bestående av enhetschef och samordnare) till Avdelningen för Trygghet och säkerhet. Idag består enheten av en enhetschef, snart tre samordnare, fyra fältassistenter samt projektanställda.

2.2 Fältgruppen.

Under 2020 permanentades projekt Brobyggarna och utökades med två ytterligare tjänster. Uppdraget stöptes om till ett preventivt riktat fältarbete med fokus unga. Gruppen består sedan augusti 2020 av fyra heltidsanställda fältassistenter med ett socialt förebyggande uppsökande huvuduppdrag riktat främst till målgrupp unga 13-18 år. Uppdraget är att förebygga socialt avvikande beteende såsom kriminalitet och missbruk, förebygga våld och psykisk ohälsa bland unga. Fältgruppen samordnar också vissa frågor såsom ungdomsinflytande, ungdomsråd, nattvandring och grannstöd samt grannsamverkan. Gruppen arbetar både dag och kvällstid, vardag och helg. Grundschemat innebär att fältgruppen är i tjänst under dagtid alla vardagar, samt onsdags- fredags- och lördagskvällar. När det är skollov och/eller riskhelger arbetar gruppen mer kvällstid.

2.3 Samordning och strategi

För samordning av Enheten för Trygghet och preventionens ansvarsfrågor, har en samordnare arbetat från augusti 2019 till och med nu. Uppdraget är stort och därför har man nu rekryterat ytterligare två samordnare, vars tjänster påbörjas i april 2021. Huvudområden för dessa kommer att vara en samordnare inom trygghet, brottsprevention och ANDT (Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak), en samordnare inom vålds- och psykisk ohälsoprevention (våld inkluderar våld generellt, våldsbejakande extremism, våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck), samt en samordnare med fokus på social hållbarhet och barnrätt (i detta uppdrag rymms bland annat demokrati och inflytande, implementering av Barnkonventionen som lag, samt integration ur ett strategiskt perspektiv). Huvuduppgifter för samordnarrollen är samordning, samverkan, omvärldsbevakning, utveckling (inkl. metod) och utbildning.

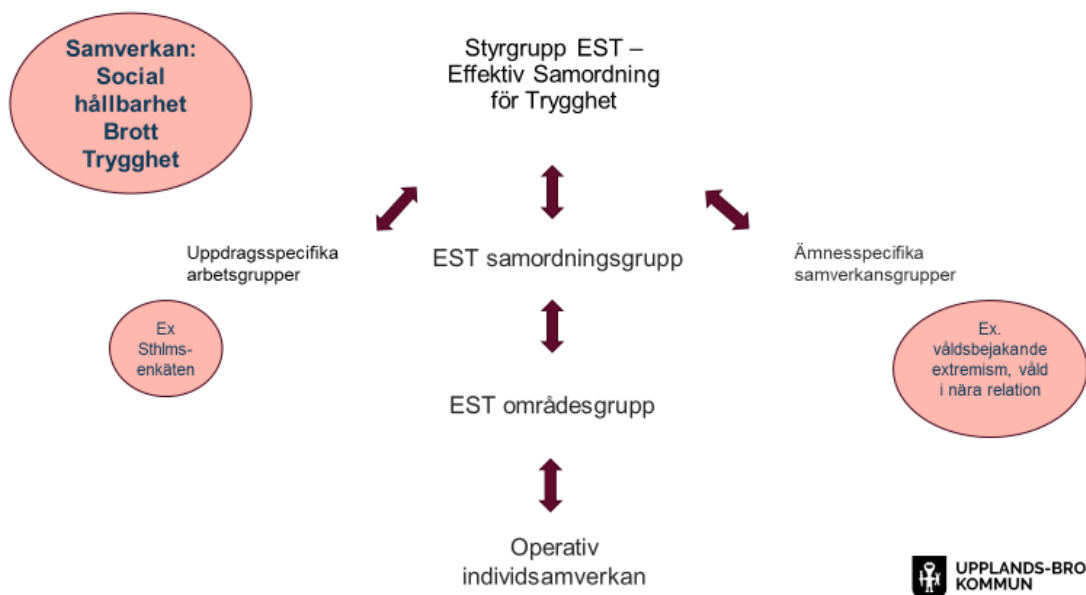
3. Organisation och samverkan

3.1 Effektiv Samordning för Trygghet, EST

Ett lokalt arbete i enlighet med metoden Effektiv Samordning för Trygghet, EST, initierades och inleddes 2020. EST bygger på att aktörer såsom polis, kommun och bostadsbolag, med fler, samarbetar och utarbetar återkommande gemensamma lägesbilder över otrygghetsskapande fenomen för att på ett kunskapsbaserat sätt kunna samordna insatser mot otrygghet. Samverkan och samordning är helt centralt i arbetsmetoden. Målet är att effektivisera det brottsförebyggande- och trygghetsfrämjande arbetet genom att sätta in tidiga brottspreventiva och trygghetsfrämjande insatser när problem uppstått eller håller på att uppstå. Kartläggning sker systematiskt sedan mars 2020 i IT-systemet Embrace. EST bygger på stegen kartläggning, analys, insats, uppföljning och återkoppling. Exempel på insatser 2020 är riktat uppsökande arbete av fältgruppen, ökad väktarbevakning vid vissa platser/tider, informationsbrev till föräldrar, slyröjning, anti-lagningskampanj, chattforum för uppsökande personal, förändringar i fysisk miljö för att motverka olovlig körning mm.

3.2 Ny samverkansstruktur EST

För att effektivisera kommunens arbete med social hållbarhet och trygghetsskapande, i enlighet med de övergripande politiska målen samt inriktningen att arbete med trygghet och hållbarhet är allas ansvar, omformas kommunens samverkansstruktur 2021. Det förebyggande rådet, och andra samverkansforum och arbetsgrupper, upphör. Man eftersträvar en tydlig sammanhängande tråd mellan strategi och handling, mellan mål och aktivitet, och vill möjliggöra för kartläggning, analys, insatser och uppföljning i enlighet med EST. Den nya strukturen ser ut som följer:

EST styrgrupp har strategisk samverkan som uppdrag, inkluderat övergripande lägesbild, problem- och behovsanalys, att överse det förebyggande och trygghetsskapande arbetet, initiera och följa upp temaområden, förebyggande program/projekt, handlingsplaner, metoder etc. Gruppen utgörs av kommundirektör, kommunens kontorschefer, Lpo-chef och kommunpolis, VD Upplands-Brohus och sammankallas av enhetschef på Trygghets- och preventionsenheten.

EST samordningsgrupp utgörs i sin grund av Trygghets- och preventionsenheten, polis och Upplands-Brohus. Avstämningsmöte varannan vecka utifrån inrapporterade otrygghetsskapande händelser. Gör gemensam analys, bedömning och sammanställning, samt ser över tillfälliga insatser/åtgärder.

EST områdesgrupp är det nya forumet för operativ samverkan, uppdelat på kommundelarna Bro, Brunna, Kungsängen. Här delas lägesbild med syfte att möjliggöra och stärka samverkan mellan verksamheter. Inom problemområden som identifieras möjliggör den operativa samverkan gemensamma analyser och insatser. Gruppen konkretiserar och operationaliserar uppdrag från styrgruppen. Gruppen utgörs av representanter från skola, fritid, socialtjänst, Trygghets- och preventionsenheten, polis, bostadsbolag, bevakningsbolag, Avdelningen för gata park trafik, Räddningstjänst, föreningar, med flera.

3.3 Samverkansforum lokalt

Under 2020 har ett lokalt operativt samverkansforum mot våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck startat, med deltagare från kommun, polis, bostadsbolag och region.

Man har också återupprättat konsultationsforum mot våldsbejakande extremism, med uppgift att vara kunskapsbärande inom området samt vara behjälpliga om kommunens verksamheter har oro för eller uppgift om förekomst av våldsbejakande extremism eller tecken på sådan. Består av deltagare från kommun och polis.

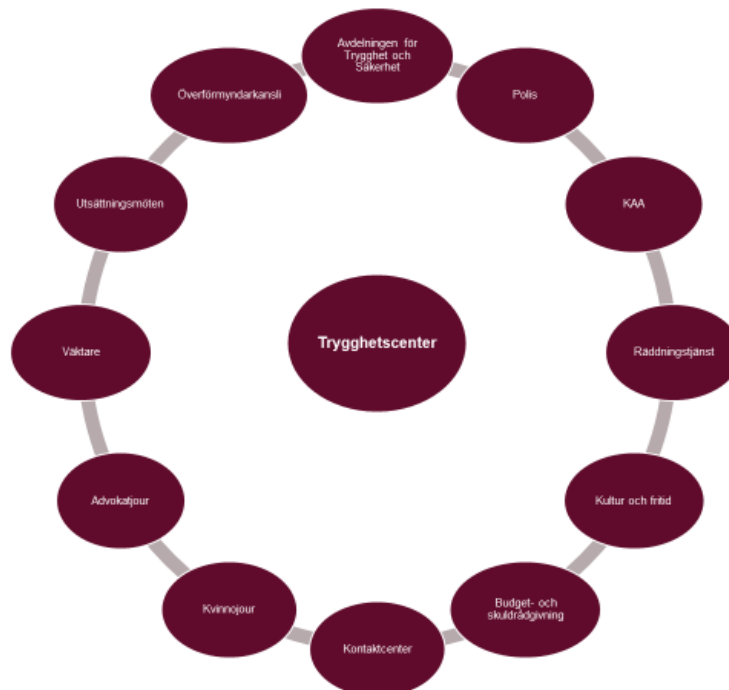
3.4 Samverkansforum externt

Omvärldsbevakning, samverkan och kunskapsutbyte är centralt för utvecklingen av ett framgångsrikt lokalt trygghetsarbete. Under 2020 har kommunen aktivt deltagit i bland annat BRON – Brottsförebyggande Nätverk Stockholms län, Länsstyrelsens nätverk för ANDT-frågor, Kvinnofredsnätverket, Tryggsam (samverkan för trygghetsfrågor nordväst), Säksam (samverkan för säkerhetsfrågor nordväst), våld i nära relation-nätverk nordväst, SLL:s Nätverk för hälsa, forum för våldsbejakande extremism m fl.

4. Trygghetscenter

I februari 2020 invigdes det nybyggda Trygghetscentret i Brohuset, Bro centrum. Trygghetscenter ska utgöra navet för samverkan kring trygghetsfrågor, vara en plats för samarbete och synergier. Trygghetscenter ska också vara en plats dit medborgare kan komma med frågor, idéer eller tankar om trygghet och otrygghet, samt vara en yta för dialog och utbyte. På plats i centret finns Avdelningen för Trygghet och säkerhet samt Kontaktcenter på heltid. Andra aktörer som enligt planering ska finnas i centret i olika omfattning är lokalpolis, Räddningstjänst, väktare, budget- och skuldrådgivare, överförmyndarkansli, Advokatjouren, Kvinnojouren Anna, ungdomscoacher från KAA (Kommunala uppföljningsansvaret). Personal från bland annat Kultur- och fritidskontoret, AME samt Samhällsbyggnadskontoret nyttjar också arbetsytan vilket främjar samverkan i trygghetsfrågorna. Här hålls också samverkansmöten, utsättningsmöten och dialogmöten.

Till följd av rådande pandemi och de rekommendationer som avlöst varandra under året 2020 har Trygghetscenter ännu inte nyttjats i den omfattning man planerat för och önskar. Detta framförallt till följd av att flertalet aktörer arbetar på distans, samt restriktioner och försiktighet kring att samla människor i fysiska möten.

5. Projekt/IOP

5.1 Skola för mig, Råbyskolan.

Projektet utgår från skolan som preventiv arena och avser knyta samman skola, kultur, hem och fritid på ett sätt som är gynnsamt för barnens utveckling, trygghet och framtida samhällsdeltagande. Tidiga insatser är viktiga, och i projektet kommer man att kartlägga barns situation för att arbeta med att stärka och öka skyddsfaktorer runt barnen och minska risken för utanförskap.

5.2 Hållbar skola, Upplands-Brogymnasiet.

Projektet avser utarbeta metod för att minska otrygghetsskapande beteenden, såsom hot, våld och ett språkbruk som allt sammantaget lett till en oönskad normförskjutning i samhället i stort och skolan i synnerhet. Man avser även öka skolnärvaro och examensmöjligheter för elever i riskzon och kraftigt utveckla skolans arbete med vårdnadshavare.

5.3 We Empower, Trappans fritidsgård Kungsängen.

En hälsofrämjande och förebyggande satsning på ungdomars fritid med syftet att förebygga att ungdomar utvecklar eller fastnar i ett normbrytande beteendemönster. Projektets effektmål är att öka antalet besökare på fritidsgården, öka känslan av trygghet bland unga, förbättra skolresultaten för högstadiel elever, minska den psykiska ohälsan och ungdomsbrottsligheten bland unga samt öka valdeltagandet hos unga.

5.4 Ett Bra Bro Bättre (Ebbbe).

Ett Leader-finansierat samverkansprojekt mellan kommunen och Systerskap i Bro som syftar till att öka trivsel och trygghet för boende i Bro, att skapa en attraktiv och levande kommundel, att öka kvinnors närvaro i det offentliga rummet och att förebygga utanförskap genom att öka delaktigheten i lokalsamhället.

5.5 Idéburet offentligt Partnerskap med Fryshuset.

IOP med syfte att öka trygghet i Bro och förebygga socialt avvikande beteende hos unga, genom bland annat uppsökande arbete och utbildning/aktivitet för unga. Detta IOP avslutades sista december 2020.

5.6 Idéburet offentligt Partnerskap med Brottsofferjouren.

Stöd till brottsoffer. Inleds 2021.

5.7 Omdaning Bro.

Samhällsomdaningsprojekt med fokus Bro, initierat 2020 med start 2021.

6. Aktivitet/insats

6.1 Bro utveckling platssamverkan.

Bro utveckling platssamverkan är en förening där privata och offentliga aktörer möts för att tillsammans arbeta för ett trivsammare och tryggare Bro, med fokus på att förbättra gemenskap, utemiljö, fritid, trygghet och kommunikation. Denna samverkan sker enligt modellen BID (Business Improvement District). I Bro är detta ett samarbete mellan Upplands-Brohus, Hembla, kommun, polis, näringsidkare, föreningar, bostadsrättsföreningar och hyresgästföreningar. Arbetet grundades 2019 men startade aktivt 2020. Kommunen stöttade Bro utveckling med 500 000 år 2020 för att bidra till målsättningen. Kommunen är, liksom polisen, adjungerad medlem i styrelsen för Bro utveckling.

6.2 Bevakning

Sedan september 2019 har kommunen tillsammans med Upplands-Brohus och AB Kommunfastigheter ett gemensamt avtal med Rapid säkerhet, och har väktare på plats i kommunen årets alla dagar (en bevakningsbil, två väktare). Rapid skickar dagliga bevakningsrapporter till kommunen. Uppföljning sker i särskilda uppföljningsmöten, men Rapid är också delaktiga i andra former av samverkansmöten i kommunen. Väktarnas uppdrag som har en social dimension kräver god kommunkännedom och relation, varpå bevakningsuppdraget i huvudsak delas av fyra väktare (plus utvalda vikarier).

6.3 Föreningsdriven nattvandring

Med start 2020 kan föreningar med barn- och ungdomsverksamhet ansöka om att nattvandra under helgkvällar och skollov. Detta ersätts med ett föreningsbidrag. Vid varje vandring ställer föreningen upp med minst tre personer varav en måste vara utbildad vandravärd. I januari 2020 utbildades 95 vandravärder. Nattvandringen inleds med ett utsättningsmöte tillsammans med andra uppsökande aktörer. Efter avslutat pass rapporterar nattvandrarerna och lämnar dokumentation till fältgruppen.

6.4 Samverkansöverenskommelse kommun/polis.

För 2020 antogs en överenskommelse mellan kommun och polis kring vilka brottsförebyggande åtgärder som ska genomföras i samverkan, denna har förlängts och löper nu även 2021. Ett aktivt arbete med dessa åtgärder har pågått under året, med viss påverkan av pandemin. Till 2022 kommer en ny samverkansöverenskommelse att arbetas fram.

6.5 Grannstödsbil och grannsamverkan

Enheten för Trygghet och prevention samordnar arbetet med Grannstödsbilen som under vanliga omständigheter körs kl. 9-16.30 varje vardag av 55 aktiva förare. Samordningen innebär bland annat stöd i schemaläggning, anordning av förarmöten och utbildningar. Under flera månader 2020 har bilen stått still till

följd av pandemin, främst av det skäl att majoriteten förare är äldre och/eller i riskgrupp.

Grannsamverkan sker i samarbete med lokal polis och kommun med syfte att göra bostadsområden mindre attraktiva för brottslig verksamhet genom ökad uppmärksamhet från de boende i området samt kunskap om hur man skyddar sig.

6.6 Stockholmsenkät och LUPP-enkät

2020 genomfördes Stockholmsenkäten i kommunen. LUPP-enkäten (Lokal uppföljning av ungdomspolitik) genomfördes i slutet av 2020 och resultatet sammanfattas och analyseras nu. Sådana kartläggningar är grundläggande för att få en lokal, aktuell lägesbild och kunna arbeta effektivt med prevention mot ex brott, droger, våld, psykisk ohälsa. Effekten blir kunskapsbaserat och behovsorienterat arbete genom valda insatser/aktiviteter.

6.7 Killmiddagar.

Fältgruppen har 2020 inlett ett våldsförebyggande arbete riktat till pojkar, med grund i normförändrande i enlighet med metoden ”killmiddag”.

6.8 Lokalt ungdomsråd

Ett lokalt ungdomsråd inrättades 2020. Rådet består i dagsläget av 7 aktiva styrelsemedlemmar. De har genomgått flera utbildningar. De har genomfört en paneldebatt om psykisk ohälsa, de var med och utformade lokalerna och syftet med nya fritidsgården Bron, de har bidragit med frågor till LUPP-enkäten, de är aktiva i sociala medier där de delar nyheter av vikt för barn och unga och skapar yta för inflytande och dialog. Ungdomsrådet är också med i styrgruppen för ett demokratiprojekt med fokus på barn- och ungdomsinflytande som beviljats medel av Sida-finansierade ICLD, Internationellt centrum för lokal demokrati.

6.9 Föräldraföreläsningar ANDT

Preventionssamordnare, lokalpolis och en lokal förening i samarbete med kommunens beroendemottagning Härnevi har erbjudit föreläsning/workshop till tonårsföräldrar/tonårsanhöriga gällande ANDT, främst med fokus på alkohol och narkotika.

6.10 Antilagningskampanj

Under våren 2020 genomförde fältgruppen, kommunikationsavdelningen och utbildningskontoret en anti-langningskampanj som bestod bland annat i inlägg på hemsida och i sociala medier, hembrev till vårdnadshavare, kampanj utanför Systembolaget och samverkansamtal med Systembolaget.

6.11 Våld i nära relation-kampanj Covid-19.

Kommunen genomförde tillsammans med Upplands-Brohus en ”tvättstugekampanj” kring våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck kopplat till pandemin och en ökad risk för våldsutsatthet.

6.12 ”En månad fri från våld”.

Kommunen genomförde tillsammans med fem andra nordvästkommuner en temamånad i november, i samband med den nationella ”en vecka fri från våld”. Man erbjöd bland annat digitala föreläsningar, workshops och kunskapsutbyte.

6.13 Utbildningsinsatser

Exempelvis har fritidsledare och skolkuratorer utbildats i våld i ungas nära relationer, och fältgruppen har utbildat fritidsledarna i hedersrelaterat våld och förtryck.

6.14 Trygghetsvandringar.

Med start 2020 samordnar Trygghets- och preventionsenheten trygghetsvandringar minst en gång/år i kommundelarna Bro, Brunna, Kungsängen. Dessa vandringar fokuserar främst på fysisk miljö och genomförs bland andra av fältgruppen, bostadsbolagen, polisen, Avdelningen för gata park trafik (tidigare Tekniska kontoret), aktuella föreningar och kommuninvånare. I Bro har man också genomfört en särskild vandring med ungdomar. Kommuninvånare och näringsidkare bjuds också in att i förväg peka ut förbättringsområden, ge idéer etc. De senaste vandringarna har skett i mindre grupp och fokuserat mer på digital input i förväg, till följd av pandemin.

6.15 Feriearbeten

Feriearbeten har funnit länge i kommunen och kan ha en god preventiv effekt. En utveckling 2020 var bland annat att man genomförde projekt ”Tillsammans för Bro” med fokus på lokala unga ledare och att förvalta och förfina sitt eget område och därmed öka samhällsansvar och delaktighet. Fältgruppen formade också tre feriearbetsprojekt i form av Civil beredskap (fokus kris, beredskap, samhällsengagemang och ansvar), Demokratiskolan (fokus demokrati, inflytande, samhällsförståelse och delaktighet) samt Ungdomsnytt (ungdomsinitierat projekt med fokus på att hitta och leverera goda nyheter från kommunen och arbeta med bilden av Bro/Upplands-Bro).

6.16 Utsättningsmöten

Under fredags- och lördagskvällar bjuder fältgruppen in till ett utsättningsmöte där alla aktörer som arbetar under kvällen stämmer av och vid behov gör en gemensam planering. Inbjudna är områdespolis, väktare, ungdomsstödjare, nattvandrare, fritidsgårdar, med flera. För att möjliggöra för så många som möjligt att delta i dessa möten, samt arbeta med att minimera fysiska möten, ska dessa utsättningsmöten under en provperiod nu ske digitalt.

6.17 Samordning via chatt

Vid riskkvällar såsom skolavslutning och valborg öppnas en gemensam chattgrupp för all operativ personal, där man kommunicerar för att effektivisera det uppsökande arbetet. Man delar information om ex. samlingar, situationer, platser. Sådan chattkommunikation sker också upprepat mellan fältgruppen och de nattvandrande föreningarna.

7. Exempel på trygghetsskapande i andra kontor

7.1 Bakgrund

I alla kontor pågår ett aktivt ordinarie arbete med frågor som bidrar till social hållbarhet och trygghet. Inom Utbildningskontoret arbetar man bland annat förebyggande med unga psykiska hälsa genom elevhälsan och har ett aktivt värdegrundsarbete, inom Socialkontoret finns förebyggande arbete på ungdomsmottagningen och genom föräldrastöd, inom Samhällsbyggnad finns en hållbarhetsaspekt med i planering och man arbetar aktivt med att åtgärda skadegörelse och klotter, etcetera. Nedan redovisas åtgärder/aktiviteter som är nya 2020-2021 och har ett riktat fokus på frågor som är avgörande för trygghet och hållbarhet.

7.2 Avhopparverksamhet.

Kommunen har genom en gemensam upphandling träffat ett avtal gällande avhopparverksamhet tillsammans med Järfälla kommun, för att kriminella ska kunna få stöd i att ”hoppa av” och bryta sin kriminalitet. Projekt SIG, Social Insatsgrupp, på Socialkontoret avslutades 2020 och nu ser man över en annan struktur för det fortsatta arbetet med SIG, som kommer att rikta sig primärt mot ungdomar.

7.3 Ungdomsstödjare/-behandlare.

På Socialkontoret arbetar två ungdomsstödjare som dels arbetar uppsökande och förebyggande riktat till unga, dels fungerar som biståndsbedömd insats till ungdomar. Beslut togs 2020 att man ska utöka detta arbete genom att 2021 anställa ytterligare två ungdomsstödjare/ungdomsbehandlare.

7.4 Framtidslabbet

Upplands-Bro har i samarbete med Järfälla beviljats medel från den Europeiska Socialfonden för att under två år driva ett Framtidslabb i varje kommun. Projektet riktar sig till ungdomar och unga vuxna i åldern 16-24 år som saknar sysselsättning, alltså varken studerar eller arbetar.

7.5 Huskurage.

Som ett led i Upplands-Brohus trygghetsarbete har bolagets styrelse antagit en policy för Huskurage och genom det beslutat att införa metoden. Huskurage

handlar om att förebygga våld, civilkurage, om kunskapshöjning, om att våga bry sig och att visa omsorg om sina grannar genom att agera om någon far illa. Detta genomförs i samverkan med kommunen och polisen.

7.6 Skolsociala teamet

Teamet bildades 2020 och består av en familjebehandlare och en specialpedagog, som riktar sig mot kommunens grundskolor och gymnasium med syfte att vara stöd för skolorna i arbetet med elever som har problematisk skolfrånvaro.